

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

Bönsöndagen.

"Bönen"

1 Kung 3:5-14

Rom 8:24-27

Matt 6:5-8

Idag så undervisar Jesus oss om bön. Det är en färdighet som måste övas upp, någonting som man måste lära sig. Han börjar med att tala om hur vi inte ska göra. Två varnande exempel lyfts fram: hycklarna och hedningarna.

Hycklarna ville synas av människor. De bad inte för Guds skull, utan för människors. De bad för att visa upp sig, vinna poäng hos andra. Det var fåfängan som drev dem, inte det inre behovet av Gud. För dem är bön inte på riktigt.

De har redan fått ut sin lön säger Jesus. Vad är det för lön som de fått ut? Jo, människors beundran. De ville bli beundrade för sin fromhet och blev det också. Det var det som de var ute efter och det var det som de fick. Sen finns det ingen mer lön att få ut. De får ingen annan lön, helt enkelt eftersom de inte sökte någon annan lön. Den som söker Guds ära blir också ärad av Gud. Den som söker människors ära, är inte intresserad av Guds ära.

Nu är det kanske inte så stor risk, att vi idag använder vår bön för att skryta med vår fromhet. Det kanske istället är så att vi ogärna visar att vi ber. Men frestelsen att vilja synas är ändå större idag än någonsin tidigare. Det finns en utbredd uppfattning att bara det som syns är verkligt och har en mening. Om något inte kommer i TV så har det inte hänt. Därför är budet idag: "Se till att du syns, annars hamnar du vid sidan av verkligheten."

Men vad är verkligt, eller snarare: Var är verkligheten? Jesus pekar ut platsen: i det fördolda, i din privata kammare, där kan mötet med Gud ske, han som är den yttersta verkligheten. Människor som går i kloster blir ibland avfärdade med att de drar sig undan verkligheten. Men gör de det? Egentligen kanske de lever närmare verkligheten än någon av oss andra, för ju närmare vi lever Gud, desto närmare lever vi verkligheten.

Varför måste jag vara ensam när jag ber? Nu utesluter inte Jesus den gemensamma bönen, när vi kristna ber tillsammans, men i dagens evangelium så trycker han på vikten av att vara ensam inför Herren. När jag är ensam så är jag som jag är, jag kan släppa alla roller, all prestige i mötet med honom som ser det fördolda, även det fördolda som är i mitt innersta. Det är det som är så befriande med Gud, han vet redan alla våra inre tankar och begär, därför blir det också meningslöst att hålla upp en välputsad fasad och då slipper vi anstränga oss att försöka det. I det fördolda krävs ingenting. De största kraven kommer ju inte från Gud utan från andra människor, sociala konventioner och kanske framför allt; oss själva.

När vi går in i det fördolda så går vi in i det osynligas värld där vi möter Gud själv. Gud är den som ser i det fördolda, som ser det vi människor missar.

Detta att gå in i sin kammare handlar också om att ta sig tid. Att avgränsa en liten stund varje dag för egen bön. Vi vet alla att det är nyttigt med bestämda måltider, slarvar man med

det mår man inte bra i längden. Bönen är näring för tron och bestämda bönetider är nyttigt för trons liv.

Ofta, när man bestämmer sig för att börja be regelbundet, gör man ofta det misstaget att man tar på sig för mycket. Man vill ha en lång personlig andakt kanske både morgon och kväll, vilket gör att man snart tröttnar. Det är bättre att börja i liten skala som ändå blir av. Det är bättre att vara uthållig med det lilla än att ge upp med det stora.

Men Jesus talar om lön även för dessa som ber i det fördolda. ”Då skall din Fader, som ser i det fördolda, belöna dig.” Men det är väl inte därför som vi ska be, för att det ska löna sig. Ska vi inte söka Gud för Guds egen skull, utan tanke på belöning? Det är riktigt att vi inte ska söka Gud med någon baktanke. Det är också så att det sätt som fadern belönar inte leder till någon yttre framgång här på jorden. Belöningen sker ofta på ett fördolt sätt precis som bönen. Fadern ser i det fördolda och ger i det fördolda.

Den andra gruppen som Jesus varnar för är hedningarna. Det står att de rabblar tomma ord. Hedningarna på Jesus tid åkallade ofta många gudar för att försäkra sig om att åtminstone någon skulle lyssna. De trodde att mängden ord var avgörande för om de skulle bli bönhörda. Vi kanske också tror att vi måste lägga våra ord särskilt väl, att det är det som det hänger på. Vi blir kanske generade över våra tafatta böner, men det betyder ju bara att bönen är naturlig och äkta. Vi får använda de ord som betyder något för oss. Att rabbla *tomma* ord betyder att orden är tomma på mening och innehåll. Man rabblar dem utan att tänka på dess innebörd.

När vi ber i det fördolda så vet Gud redan vad vi behöver, innan vi har bett om det. Varför ska man då be blir den naturliga frågan. Om Gud redan vet allt. Det är inte i första hand för Guds skull utan för min egen skull som jag ber. Jag ber för att jag själv ska förändras, inte för att förändra Gud. Vår fader vet vad vi behöver. Men det vi behöver kanske inte alltid sammanfaller med det som vi vill. Gud ser ju till vårt bästa, men vi förstår inte alltid vårt bästa. Därför kanske vi inte heller alltid får det som vi ber om.

Det är därför det är så befriande som det står i episteltexten: ”Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord”. Det gör inget att vi inte vet hur vår bön bör vara, för Anden är redan där och ber för oss. Och det gör inget att vi ber om fel saker, för vår Fader vet vad vi behöver.

Vår bön ska vara på riktigt. Det betyder att vi inte behöver bekymra oss så mycket om hur vi ber utan till vem vi ber. Vilka ord vi använder är inte så viktigt utan var orden landar. Vi vänder oss till vår fader och ber till honom som ser i det fördolda.

Fader, tack för att du hör bön. Tack att du alltid lyssnar till oss var och en när vi närmar oss dig. Tack för att du vet vad vi behöver, redan innan vi bett om det. Amen